

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 1

1-) Metinde uzun kelâm kitaplarının ayrıntılarına girilmeyip neyin gösterileceği belirtiliyor? (10 kelime)

Kur'an'ın nurundan

2-) Metinde kelâm âlimlerinin yoluna değinildikten sonra neden sadece birkaç işaretle yetiniliyor? (12 kelime)

Ayrıntılı ispatlar büyük

3-) Yönetimde ortak kabul etmeme düşüncesi hangi kavramlarla açıklanıyor? (6 kelime)

Emir

4-) Bu somut örneklerden sonra Allah'ın rububiyeti hakkında hangi hüküm kuruluyor? (10 kelime)

O'nun idaresinin

5-) Metinde uluhiyetin teklik istemesi sadece güç meselesi olarak mı anlatılıyor? (10 kelime)

Hayır, aynı

6-) Metin, Allah'ın birliğine delil olarak özellikle evrende hangi özelliği öne çıkarıyor? (8 kelime)

Her şeyi

7-) Eğer ilahlıkta ortaklık bulunsaydı evrende ne beklenirdi? (9 kelime)

Düzen bozulur,

8-) İnsanın bakışını tekrar tekrar çevirmesinin istenmesi hangi eğitim yöntemine benzer? (10 kelime)

Delili bizzat

9-) Parçadan çıkarılan en önemli ders nedir? (9 kelime)

Kâinatı doğru

10-) Burada aklın görevi nedir? (8 kelime)

Gözlemden hareketle

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 2

1-) Otuzuncu Pencere’de hangi meseleye delil getirilmek isteniyor? (10 kelime)

Zorunlu ve

2-) Mütetekellimlerin yoluna dayanan bu pencerenin burada özellikle hangi yönü öne çıkarılıyor? (8 kelime)

Varlığın birliğe

3-) “Müdahaleyi kaldırmama” ilkesi günlük hayatta hangi örneklerle somutlaştırılıyor? (9 kelime)

Yerel yöneticilerden

4-) İnsandaki küçük yetki örneğiyle ilahî hâkimiyet arasında nasıl bir ilişki kuruluyor? (12 kelime)

Küçük gölge misalden

5-) İnsanların sınırlı idaresi bile başkasının karışmasını istemezken, bundan Allah hakkında hangi sonuç çıkarılır? (8 kelime)

Sınırsız rububiyetin

6-) Metinde düzenin küçücük varlıklardan büyük gök cisimlerine kadar uzandığının söylenmesi neyi vurgular? (7 kelime)

Birliğin

7-) Ayette bildirilen bozulma ihtimali ile mevcut düzen arasındaki ilişki nedir? (15 kelime)

Ayet, çok ilah

8-) Metne göre evrenin düzenini görmek için sadece bakmak yeterli midir? (7 kelime)

Dikkatli

9-) İnsan bakışının kusur bulamayıp geri dönmesi niçin önemlidir? (9 kelime)

Çünkü gözlem

10-) Parçanın sonunda ulaşılan kesin sonuç nedir? (8 kelime)

Kâinattaki tam

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 3

1-) Bu pasajda “pencere” sözü neyi temsil ediyor? (10 kelime)

Allah’ın varlığına

2-) Metinde ayrıntılı ilmî tartışmalar yerine “ruha gelen ışıklar” denmesinin amacı ne olabilir? (12 kelime)

Konuyu hem kalbe

3-) Bir yerde birden fazla yetkili bulunmasının sonuçları nasıl tasvir ediliyor? (10 kelime)

Huzurun bozulması,

4-) Köyden ülkeye doğru giden misaller okuyucuya nasıl bir düşünce yolu açar? (9 kelime)

Yetki bölünmesinin

5-) Kâinattaki kusursuz düzen neyin açık delili olarak sunuluyor? (6 kelime)

Allah’ın

6-) Düzenin “en mükemmel” ve uyumun “en güzel” şekilde anılması neyi anlatır? (11 kelime)

Evrendeki sistemin

7-) Şerik bulunsaydı “suret değişecekti” denmesiyle ne kastediliyor? (7 kelime)

Varlıkların

8-) Eğer bir ortaklık söz konusu olsaydı bunun etkisi sadece bir bölgede mi kalırdı? (8 kelime)

Hayır, evrenin

9-) Metindeki anlatım, öğrenciyi pasif kabule mi yoksa aktif gözleme mi çağırıyor? (7 kelime)

Aktif

10-) Bir cümleyle, pasajın vermek istediği asıl mesaj nedir? (9 kelime)

Evrenin kusursuz

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 4

1-) Pasajın başındaki ayetler genel olarak hangi hakikate kapı açıyor? (11 kelime)

Allah'ın tek

2-) Metin neden önce yönetim örnekleri verip sonra evrene geçiyor? (11 kelime)

İnsanın bildiği

3-) Hükümranlık sahibi olmanın doğal sonucu olarak hangi üç Şey dışlanıyor? (5 kelime)

Rakip,

4-) Metne göre ilahlık ve terbiye edicilik makamının en kesin gereği nedir? (5 kelime)

Teklik

5-) Metne göre evrendeki ahenk yalnızca güzellik ifadesi midir, yoksa delil değeri de taşır mı? (11 kelime)

Sadece güzellik

6-) Evrendeki düzenin “şahit” olarak nitelenmesi ne demektir? (7 kelime)

Düzenin,

7-) Düzen karşısında “hayret” ve “beğeni” hislerinin zikredilmesi insanda ne uyandırmayı amaçlar? (8 kelime)

Tefekkür, teslimiyet

8-) Kusur arayan insan bakışının başarısız olması hangi mantık sonucunu doğurur? (10 kelime)

Mevcut sistemin

9-) Metindeki kusur arama çağırısı, şüphe uyandırmak için mi yoksa hakikati göstermek için mi kullanılıyor? (4 kelime)

Hakikati

10-) Pasajın sonunda vahdaniyet için neden “kesin şahit” ifadesi uygun düşer? (13 kelime)

Çünkü gözlenen düzen,

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 5

1-) Bu metinde Allah'ın varlığına giden yol hangi ilmî geleneğe bağlanıyor? (6 kelime)

Kelâm

2-) Parçada neden eski âlimlerin büyük eserlerine atf yapılıyor? (11 kelime)

Bu meselenin

3-) İnsanlardaki sınırlı yönetim örneğinden hareketle mutlak kudret sahibi için hangi sonuca varılıyor? (9 kelime)

O'nun hâkimiyetinde

4-) İnsandaki zayıf yönetim gölgesinin bile müdahaleyi istememesi nasıl bir kıyas doğurur? (11 kelime)

Sınırsız kudret

5-) Rububiyet için teklik neden "sürekli ve kesin" bir gerek olarak sunuluyor? (9 kelime)

Çünkü terbiye

6-) Sinekten yıldızlara kadar uzanan örnek alanı hangi mesajı verir? (10 kelime)

Aynı ilahî

7-) Ayetin anlamına göre çok ilah olsaydı ilk görülecek sonuç ne olurdu? (6 kelime)

Varlık

8-) İnsanın gözünü tekrar tekrar kullanmasına rağmen kusur bulamaması hangi manevi sonucu destekler? (7 kelime)

Kâinatın

9-) Bu parçanın ana fikri bir cümleyle nasıl ifade edilebilir? (11 kelime)

Kâinattaki şaşmaz

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 6

1-) Otuzuncu Pencere’de hangi inanç konusu savunuluyor? (5 kelime)

Allah’ın

2-) Küçük bir yerleşim yerinde bile birden fazla yönetici bulunmasının örnek verilmesinin amacı nedir? (8 kelime)

Çok başlılığın

3-) Bu örnekler doğrudan Allah hakkında neyi düşündürmek için kullanılıyor? (8 kelime)

Mutlak hükümlanlıkta

4-) Aciz insanlarda bile yetki çatışmasının düzeni bozması neden önemli bir delildir? (11 kelime)

Çünkü sınırlı

5-) Kâinattaki ahengin delil olarak gösterilmesi hangi düşünme biçimine örnektir? (7 kelime)

Eserden

6-) En küçük canlı parçasıyla gök cisimlerinin birlikte anılması neyi ispatlar? (11 kelime)

Aynı kudret

7-) Ortaklık olsaydı fesat çıkacağı sözü, düzen ile birlik arasında nasıl bir bağ kurar? (11 kelime)

Düzenin varlığı

8-) Metindeki “gözün yorgun dönmesi” benzetmesi ne anlatır? (11 kelime)

İnsanın ne

9-) Bu parçaya göre evrendeki düzen sadece fizikî bir durum mu, yoksa inançla ilgili bir işaret mi? (10 kelime)

Aynı zamanda

CEVAP ANAHTARI

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 1 -

CEVAPLAR

- 1-) Metinde uzun kelâm kitaplarının ayrıntılarına girilmeyip neyin gösterileceği belirtiliyor?
Kur'an'ın nurundan gelen kısa ve öz işaretlerin sunulacağı ifade ediliyor.
- 2-) Metinde kelâm âlimlerinin yoluna değinildikten sonra neden sadece birkaç işaretle yetiniliyor?
Ayrıntılı ispatlar büyük eserlerde bulunduğu için burada özlü bir hatırlatma yapılmak isteniyor.
- 3-) Yönetimde ortak kabul etmeme düşüncesi hangi kavramlarla açıklanıyor?
Emir verme ve hükmetme sıfatlarıyla açıklanıyor.
- 4-) Bu somut örneklerden sonra Allah'ın rububiyeti hakkında hangi hüküm kuruluyor?
O'nun idaresinin mutlak olduğu ve ortak kabul etmeyeceği hükmü kuruluyor.
- 5-) Metinde uluhiyetin teklik istemesi sadece güç meselesi olarak mı anlatılıyor?
Hayır, aynı zamanda idare ve düzenin korunması açısından da anlatılıyor.
- 6-) Metin, Allah'ın birliğine delil olarak özellikle evrende hangi özelliği öne çıkarıyor?
Her şeyi kuşatan düzen ve uyumu öne çıkarıyor.
- 7-) Eğer ilahlıkta ortaklık bulunsaydı evrende ne beklenirdi?
Düzen bozulur, karışıklık ortaya çıkar ve bozulmanın izleri görülürdü.
- 8-) İnsanın bakışını tekrar tekrar çevirmesinin istenmesi hangi eğitim yöntemine benzer?
Delili bizzat gözlemleyerek fark etmeye yönelten bir tefekkür eğitimine benzer.
- 9-) Parçadan çıkarılan en önemli ders nedir?
Kâinatı doğru okuyanın, tek bir Rabbin hükmünü fark edeceğidir.
- 10-) Burada aklın görevi nedir?
Gözlemden hareketle evrendeki düzenin tevhide delil olduğunu anlamaktır.

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 2 -

CEVAPLAR

1-) Otuzuncu Pencere’de hangi meseleye delil getirilmek isteniyor?

Zorunlu ve ezeli var olan Yaratıcı’nın varlığı ispat edilmek isteniyor.

2-) Mütakellimlerin yoluna dayanan bu pencerenin burada özellikle hangi yönü öne çıkarılıyor?

Varlığın birliğe işaret eden düzen tarafı öne çıkarılıyor.

3-) “Müdahaleyi kaldırmama” ilkesi günlük hayatta hangi örneklerle somutlaştırılıyor?

Yerel yöneticilerden devlet başkanına kadar uzanan yönetim örnekleriyle somutlaştırılıyor.

4-) İnsandaki küçük yetki örneğiyle ilahî hâkimiyet arasında nasıl bir ilişki kuruluyor?

Küçük gölge misalden hareketle asıl ve mutlak hâkimiyetin ortak kabul etmeyeceği gösteriliyor.

5-) İnsanların sınırlı idaresi bile başkasının karışmasını istemezken, bundan Allah hakkında hangi sonuç çıkarılır?

Sınırsız rububiyetin ortaklığı asla kabul etmeyeceği sonucu çıkarılır.

6-) Metinde düzenin küçücük varlıklardan büyük gök cisimlerine kadar uzandığının söylenmesi neyi vurgular?

Birliğin delilinin evrenin her seviyesinde görüldüğünü vurgular.

7-) Ayette bildirilen bozulma ihtimali ile mevcut düzen arasındaki ilişki nedir?

Ayet, çok ilah olsaydı bozulma olacağını bildirir; mevcut düzen ise böyle bir ortaklığın olmadığını gösterir.

8-) Metne göre evrenin düzenini görmek için sadece bakmak yeterli midir?

Dikkatli ve sorgulayıcı bir bakış da gerekir.

9-) İnsan bakışının kusur bulamayıp geri dönmesi niçin önemlidir?

Çünkü gözlem sonucunda düzenin sağlamlığı bizzat tecrübe edilmiş olur.

10-) Parçanın sonunda ulaşılan kesin sonuç nedir?

Kâinattaki tam düzen, Allah’ın birliğini açık biçimde göstermektedir.

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 3 -

CEVAPLAR

- 1-) Bu pasajda “pencere” sözü neyi temsil ediyor?
Allah’ın varlığına ve birliğine götüren bir delil yolunu temsil ediyor.
- 2-) Metinde ayrıntılı ilmî tartışmalar yerine “ruha gelen ışıklar” denmesinin amacı ne olabilir?
Konuyu hem kalbe hem akla hitap eden daha canlı bir üslupla sunmaktır.
- 3-) Bir yerde birden fazla yetkili bulunmasının sonuçları nasıl tasvir ediliyor?
Huzurun bozulması, düzenin dağılması ve karışıklık çıkması şeklinde tasvir ediliyor.
- 4-) Köyden ülkeye doğru giden misaller okuyucuya nasıl bir düşünce yolu açar?
Yetki bölünmesinin her ölçekte karışıklık getirdiğini adım adım düşündürür.
- 5-) Kâinattaki kusursuz düzen neyin açık delili olarak sunuluyor?
Allah’ın birliğinin kesin şahidi olarak gösteriliyor.
- 6-) Düzenin “en mükemmel” ve uyumun “en güzel” şekilde anılması neyi anlatır?
Evrendeki sistemin rastgele değil, son derece ölçülü ve kusursuz olduğunu anlatır.
- 7-) Şerik bulunsaydı “suret değişecekti” denmesiyle ne kastediliyor?
Varlıkların düzenli yapısı bozulacak, karışıklık açıkça görülecekti.
- 8-) Eğer bir ortaklık söz konusu olsaydı bunun etkisi sadece bir bölgede mi kalırdı?
Hayır, evrenin genel düzeninde bozulma şeklinde ortaya çıkardı.
- 9-) Metindeki anlatım, öğrenciyi pasif kabule mi yoksa aktif gözleme mi çağırıyor?
Aktif gözleme ve düşünerek sonuca varmaya çağırıyor.
- 10-) Bir cümleyle, pasajın vermek istediği asıl mesaj nedir?
Evrenin kusursuz işleyişi, tek ve mutlak bir Yaratıcıyı gösterir.

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 4 -

CEVAPLAR

- 1-) Pasajın başındaki ayetler genel olarak hangi hakikate kapı açıyor?
Allah'ın tek oluşu ve her şey üzerindeki mutlak hükmüne kapı açıyor.
- 2-) Metin neden önce yönetim örnekleri verip sonra evrene geçiyor?
İnsanın bildiği örneklerden başlayıp daha büyük hakikati kavratmak için böyle yapıyor.
- 3-) Hükümrânlık sahibi olmanın doğal sonucu olarak hangi üç şey dışlanıyor?
Rakip, ortak ve müdahale dışlanıyor.
- 4-) Metne göre ilahlık ve terbiye edicilik makamının en kesin gereği nedir?
Teklik ve eşsiz oluş halidir.
- 5-) Metne göre evrendeki ahenk yalnızca güzellik ifadesi midir, yoksa delil değeri de taşır mı?
Sadece güzellik değil, aynı zamanda birliğe işaret eden güçlü bir delildir.
- 6-) Evrendeki düzenin “şahit” olarak nitelenmesi ne demektir?
Düzenin, sözsüz biçimde birliğe tanıklık etmesi demektir.
- 7-) Düzen karşısında “hayret” ve “beğeni” hislerinin zikredilmesi insanda ne uyandırmayı amaçlar?
Tefekkür, teslimiyet ve Allah'ı övme duygusu uyandırmayı amaçlar.
- 8-) Kusur arayan insan bakışının başarısız olması hangi mantık sonucunu doğurur?
Mevcut sistemin rastgele değil, bilinçli bir düzenlemeyle kurulduğu sonucunu doğurur.
- 9-) Metindeki kusur arama çağrısı, şüphe uyandırmak için mi yoksa hakikati göstermek için mi kullanılıyor?
Hakikati göstermek için kullanılıyor.
- 10-) Pasajın sonunda vahdaniyet için neden “kesin şahit” ifadesi uygun düşer?
Çünkü gözlenen düzen, ortaklığa yer bırakmayacak kadar açık ve sürekli bir delil sunar.

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Bu metinde Allah'ın varlığına giden yol hangi ilmî geleneğe bağlanıyor?

Kelâm âlimlerinin kullandığı delil yoluna bağlanıyor.

2-) Parçada neden eski âlimlerin büyük eserlerine atıf yapılıyor?

Bu meselenin köklü ve ayrıntılı biçimde işlendiğini göstermek için atıf yapılıyor.

3-) İnsanlardaki sınırlı yönetim örneğinden hareketle mutlak kudret sahibi için hangi sonuca varılıyor?
O'nun hâkimiyetinde ortaklığa yer olmayacağı daha güçlü biçimde anlaşılır.

4-) İnsandaki zayıf yönetim gölgesinin bile müdahaleyi istememesi nasıl bir kıyas doğurur?

Sınırsız kudret sahibinin egemenliğinde bunun çok daha kesin şekilde reddedileceğini gösterir.

5-) Rububiyet için teklik neden "sürekli ve kesin" bir gerek olarak sunuluyor?

Çünkü terbiye etme ve idare etme işi karışmayı kaldırmaz.

6-) Sinekten yıldızlara kadar uzanan örnek alanı hangi mesajı verir?

Aynı ilahî nizamın bütün varlık katmanlarında geçerli olduğu mesajını verir.

7-) Ayetin anlamına göre çok ilah olsaydı ilk görülecek sonuç ne olurdu?

Varlık âleminde bozukluk ve düzensizlik görülürdü.

8-) İnsanın gözünü tekrar tekrar kullanmasına rağmen kusur bulamaması hangi manevi sonucu destekler?

Kâinatın hikmetle yaratıldığına güveni ve imanı destekler.

9-) Bu parçanın ana fikri bir cümleyle nasıl ifade edilebilir?

Kâinattaki şaşmaz düzen, mutlak hâkimiyetin tek bir Zât'a ait olduğunu gösterir.

11sinif 33-soz-p48-30-pencere-hakimiyet-ve-intizamdan-vahdet-delili - Set 6 -

CEVAPLAR

1-) Otuzuncu Pencere’de hangi inanç konusu savunuluyor?

Allah’ın varlığı ve birliği savunuluyor.

2-) Küçük bir yerleşim yerinde bile birden fazla yönetici bulunmasının örnek verilmesinin amacı nedir?

Çok başlılığın düzeni bozduğunu somut şekilde göstermek içindir.

3-) Bu örnekler doğrudan Allah hakkında neyi düşündürmek için kullanılıyor?

Mutlak hükümlanlıkta ortaklığın imkânsız olduğunu düşündürmek için kullanılıyor.

4-) Aciz insanlarda bile yetki çatışmasının düzeni bozması neden önemli bir delildir?

Çünkü sınırlı örnekten sınırsız hâkimiyet hakkında akla uygun bir kıyas kuruluyor.

5-) Kâinattaki ahengin delil olarak gösterilmesi hangi düşünme biçimine örnektir?

Eserden sanatkâra gitme tarzında bir delillendirmeye örnektir.

6-) En küçük canlı parçasıyla gök cisimlerinin birlikte anılması neyi ispatlar?

Aynı kudret ve aynı düzenleyici iradenin her yerde etkili olduğunu ispatlar.

7-) Ortaklık olsaydı fesat çıkacağı sözü, düzen ile birlik arasında nasıl bir bağ kurar?

Düzenin varlığı birliği; bozulmanın varlığı ise çokluğu gösterecek şekilde bağ kurar.

8-) Metindeki “gözün yorgun dönmesi” benzetmesi ne anlatır?

İnsanın ne kadar araştırırsa da evrende gerçek bir aksaklık bulamayacağını anlatır.

9-) Bu parçaya göre evrendeki düzen sadece fizikî bir durum mu, yoksa inançla ilgili bir işaret mi?

Aynı zamanda inançla ilgili, Allah’ın birliğine işaret eden bir delildir.